No. 2050 Zaterdag 21 April 1923. 40ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Honderd jaar terug

De lezer veroorlove ons het antwoord van den Kolonialen Raad op art. 66 van de Begrooting voor 1924 uit het *Voorloopig Verslag* te lichten en hier een afzonderlijke plaats te geven.

„Ad art. 66. De meeste leden waren van oordeel, dat het onderwijs zeer duur is en zouden gaarne zien, dat getracht werd dit eenvoudiger en goedkooper in te richten.

„Als voorbeeld werd aangehaald de Venezolaansche onderwijsmethode. Daar wordt b. v. door jonge dames, die daar lust toe gevoelen, een klasse om zich vereenigd, door het Gouvernement gesteund en het jonge volkje op eenvoudige, wellicht primitieve wijze het lezen en schrijven, optellen en aftrekken geleerd.

„Maar ieder Venezolaan kan lezen en schrijven en het valt op, hoevelen uit het volk courantenlezende worden aangetroffen.

„Algemeen werd erkend, dat het bijzonder onderwijs zeer nuttig werkzaam is, maar de gelijkstelling kost veel geld en het onderwijs in zijn geheel eischt in evenredigheid tot de daardoor geleverde resultaten te veel van de koloniale kas.

„Het deed daarom vreemd aan, dat in dezen tijd van bezuiniging een crediet wordt aangevraagd voor den bouw van een school te Jan Doret. Niet dat deze niet gewenscht is, want inderdaad zou een school ter plaatse in een behoefte voorzien, maar men acht het niet verantwoord onder de tegenwoordige omstandigheden daartoe over te gaan, omdat deze uitgave niet absoluut noodzakelijk is.

„Opgemerkt werd verder, dat naar verluidt, de scholen, die met gouvernements tegemoetkoming door het Vicariaat gebouwd worden, het eigendom der Missie blijven en dat het gouvernement dus feitelijk dat geld der Missie ten geschenke geeft.

„Gaarne zou men hieromtrent eenige inlichtingen vernemen.

„Hiertegen werd opgemerkt, dat de kosten van het openbaar onderwijs, in evenredigheid veel duurder zijn dan die van het bijzonder onderwijs.

„Hier kan het onderwijs op het oogenblik niet ingericht worden als in Venezuela. We hebben nu eenmael onze verordeningen en besluiten en daaraan dient de hand gehouden te worden.

„Scholenbouw is noodig, omdat de bestaande scholen vrijwel overbevolkt zijn. De schoolgaande kinderen in de buitendistricten zijn zoodanig toegenomen, dat dit jaar reeds op verscheidene plaatsen kinderen in sacristy en zusterswoningen worden ondergebracht.

„De leden eerst aan het woord verklaarden niets tegen het bijzonder onderwijs te hebben en dat, indien het Moederland de kosten van het onderwijs voor zich wilde nemen, zij er vrede mede zouden hebben. Maar dit deel van Bestuurszorg neemt een te groot deel van het budget voor zich en hiertegen werd bezwaar gemaakt.

„Ook was men van oordeel, dat waar de gelijkstelling eenmaal daar is, het Vicariaat moet zorgen voor scholen. [illegible]merkt werd, dat het Vica[illegible] de gelijkstelling reeds een belangrijke [illegible]goeding krijgt. Men heeft nu niet we[illegible]er te gaan om gelden te geven voor scholenbouw.

„Bij enkelen bestaat de twijfel of het te vroeg opnemen van kinderen op de scholen in de buitendistricten wel eenig nut heeft. Men gelooft dat de jonge kinderen zich niet voldoende makkelijk kunnen verplaatsen om geregeld de scholen te bezoeken. Men verwacht, dat een even goed resultaat zal worden verkregen, wanneer men de leerjaren beperkt van 8 tot 14 jaar."

Wij hebben ons herhaaldelijk de oogen uitgewreven, toen wij deze ontboezeming lazen van den Kol. Raad.

Eén en al verbazing over den reuzenzwaai *sans gêne*, waarmede de K. R. ineens van richting verandert en aanstuurt op de ideale (?!) toestanden van 100 jaar geleden, toen het Gouvernement voor het eerst het onderwijs in eigen beheer nam door de oprichting van de eerste school onder den landsonderwijzer VAN PADDENBURGH.

De wijzers van vooruitgang en beschaving, van onderwijs en ontwikkeling plotseling met een ruk een eeuw teruggezet!!!

Zijn dat misschien de eerste vruchten, geplukt van den *Vrijheidsboom* in onzen Kolonie kortelings overgeplant?

***

Jarenlang was art. 192 der Grondwet: *„Het openbaar onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg der Regeering,"* tevens het devies van het Liberalisme, door het tooverwoord van Professor OPZOOMER nog bekoorlijker gemaakt: *Bouwt scholen en gij kunt de gevangenissen sluiten.*

Jaren achtereen heeft men in onze Kolonie zoowel in den Raad als in de vrijzinnige Pers met allerlei krachttermen en drogredenen de minderwaardigheid betoogd van het Katholiek Onderwijs, waarvan de resultaten zóó bedroevend waren, dat ten naaste bij alle katholieken niet veel meer dan analphabeten waren.

Jarenlang heeft de Raad en de Inspectie van het Onderwijs al maar door steeds hoogere en strengere eischen gesteld aan het Bijzonder Onderwijs. De tijd ligt nog niet zoo heel vèr achter ons, dat er beweerd werd, dat de 4e Rangers en de Kweekelingen het onderwijs deprimeerden en zoo spoedig mogelijk uit die scholen moesten verdwijnen.

Bijna een eeuw lang heeft de R. K. Missie ten koste van onnoemelijke finantieële offers overal scholen gebouwd, oude vernieuwd, of door geheel nieuwe vervangen, het onderwijs verbeterd en geheel op de hoogte gebracht van den nieuweren tijd, overal leerkrachten, door staatsexamen en diploma geheel aan die van het Openbaar Onderwijs gelijkwaardig, aangesteld.

En nu die klachten over de minderwaardigheid van het Bijzonder Onderwijs geheel en al verstomd zijn, nu een eerste stap gezet is op den weg van rechtvaardigheid en gelijkstelling, nu verandert als op commando eensklaps de taktiek, nu klinkt het wachtwoord: het onderwijs *„eenvoudiger en goedkooper in te richten,"* en hier de *Venezolaansche onderwijsmethode*, in te voeren, d.w.z. door het onderwijs in handen te geven van *„jonge dames, die daar lust „toe gevoelen, die een klas om zich „vereenigen, door het Gouvernement „gesteund, en het jonge volkje op „eenvoudige, wellicht primitieve wijze „het lezen en schrijven, optellen en af„trekken leeren."*

Dus alle scholen eenvoudig degradeeren tot zoogenaamde *buurtschooltjes*, zooals ruim 20 jaar geleden de toenmalige Administrateur van Financiën BARTELINK er nog een meende ontdekt te hebben op Boca San Michiel, en waarover bij toen eenvoudig den staf brak.

„De *meeste* leden waren van oor„deel, dat het onderwijs zeer duur is „en zouden gaarne zien, dat getracht „werd dit eenvoudiger en goedkoo„per in te richten."

Doch zoo vragen wij:

Aan wie de schuld dat het onderwijs zoo duur is?

Wie heeft de eischen gestadig zoo hoog opgedreven? Draagt de Koloniale Raad zelf daar niet de schuld van?

Waarom heeft de Raad voor 20 á 30 jaar geleden niet die Venezolaansche Methode voorgesteld? Waarom? Vroeger toen de Missie zelf, eerst geheel, later voor het grootste deel, de onkosten van het Onderwijs moest dragen, konden die kosten niet hoog genoeg worden opgevoerd. Doch nu door een begin van gelijkstelling de kosten op de Koloniale Kas beginnen te drukken, verandert men op eens van taktiek, nu moet het onderwijs zoo *goedkoop* en *primitief* mogelijk word ingericht.

Blijkt hier niet zonneklaar uit, dat het volksbelang, de ontwikkeling en beschaving der volksklasse voor den K. R. eigelijk maar puur bijzaak is en volstrekt niet meetelt?

Alleen het *Bijzonder* Onderwijs moet goedkooper en primitiever ingericht worden.

Uit dien algemeenen opzet zou men geneigd zijn de conclusie te trekken, dat hier zoowel het Openbaar als het Bijzonder Onderwijs bedoeld wordt.

A priori reeds is dit onaannemelijk, te minder nog omdat nog in den allerlaatsten tijd, door den Kolonialen Raad zelfs op herstel van het *voorbereidend* onderwijs (de Fröbelschool) aan de Wilhelmina-school werd aangedrongen.

Als men verder leest, komt de ware bedoeling duidelijk aan het licht.

„Algemeen werd erkend dat het „Bijzonder Onderwijs zeer nuttig „werkzaam is, maar de Gelijkstelling „kost veel geld en het Onderwijs in „zijn geheel eischt in evenredigheid „tot de daardoor geleverde resultaten „te veel van de koloniale kas."

Alléén dus het Bijzonder Onderwijs moet alweer het loodje leggen, alleen daarop bezuinigd worden, alleen de Missiescholen moeten tot buurtschooltjes verlaagd worden.

Wat blijft er zóó van de hooggeroemde *vrijheid* en *gelijkheid*, van de naar alle windstreken wijdduit gebazuinde *liefde voor het volk*, van de belangstelling voor de ontwikkeling en beschaving van de volksklasse over, als men nu weer aan het volk zijn scholen, het middel tot ontwikkeling en beschaving, gaat ontnemen?

Hoe weinig die *„meeste leden"* van den Kolonialen Raad voelen voor volksontwikkeling en-onderwijs, blijkt nog meer uit de volgende alinea:

„Het deed daarom vreemd aan, dat „in deze tijd van bezuiniging een cre„diet wordt aangevraagd voor den „bouw van een school op *Jan Dorét.* „Niet dat deze niet gewenscht is, „want inderdaad zou deze school ter „plaatse in een behoefte voorzien, „maar men acht het niet verantwoord „onder de tegenwoordige omstandig„heden daartoe over te gaan, omdat „deze uitgave niet absoluut noodza„kelijk is."

Ondanks de overtuiging dus, dat die school op *Jan Dorét* alleszins *„gewenscht is"* en inderdaad daar *„ter plaatse in een behoefte voorziet"* laat men die *driehonderd* kinderen dáár in den omtrek verstoken van alle onderwijs, liever dan door de oprichting dezer school hun de gelegenheid te openen tot ontwikkeling en beschaving te komen.

Ondanks de bezuiniging moet voor hoogstens 20 of 30 kinderen een dure Fröbelschool met dure leerkrachten, die eerst opgedoekt was, nu opnieuw worden opgericht en in stand gehouden, doch *om wille* der bezuiniging moeten 300 kinderen uit de volksklasse hun leven lang tot analphabeten gedoemd blijven.

Het is de reinste toepassing van onze kernachtige volkspreuk: *„Ley di trechter: hanchoe pa mi, smal pa bo."* Royaal voor zich zelf, gierig voor anderen.

Ter voorkoming van misverstand en mogelijke verdachtmaking, verklaren wij hier uitdrukkelijk dat wij niet *tegen* dat Fröbel-onderwijs op de Wilhelminaschool zijn. Persoonlijk hebben wij onze stem gevoegd bij de voorstanders om een rekest in dien zin aan het Bestuur der Kolonie te richten.

Wij wijzen hier alléén op de tegenstelling in de gedragingen van den Kol. Raad ten opzichte van Openbaar en Bijzonder Onderwijs.

* * *

De geschiedenis van het onderwijs in onze Kolonie vertoont onder varieeren de omstandigheden toch altijd eenzelfde aspect.

Tijdens den slaventijd (vóór 1863) waren de slavenkinderen geheel van onderwijs verstoken. Toen Mgr. Niewindt, de eerste Apostolische Vicaris van Curaçao (1824—1860), als voorbereiding voor de komende vrijheid, aan het Koloniaal Bestuur aanbood ook voor die meest misdeelden, scholen te openen en gratis onderricht te verschaffen, werd dit aanbod als onnoodig en niet gewenscht van de hand gewezen.

Na de afschaffing der Slavernij in 1863 werden allen, dus ook de slaven, voor de wet gelijk gesteld. Het nieuwe regeeringsreglement (art. 180) gaf een leiddraad: *„Zooveel de middelen gedoogen zorgt de overheid, dat het lager onderwijs de verkrijging der* ALLEREERSTE KUNDIGHEDEN *onder het bereik brenge* OOK DER ONVERMOGENDEN."

Minder kon het niet.

Doch dit weinige werd feitelijk niet eens toegemeten. In werkelijkheid deed het gouvernement zoo goed als niets, en liet de zorg voor het onderwijs van kleurlingen en de vroegere slavenkinderen op de eilanden en op Curaçao in de buitendistricten en zelfs voor een deel van de stad, eenvoudig over aan de R. K. Missie. En dat kostte aan het Gouvernement hoegenaamd *niets.*

En, in plaats van dat onderwijs te steunen en aan te moedigen wist het Gouvernement niet veel beters te doen, dan op kleingeestige wijze dat onderwijs aan banden te leggen en tegen te werken.

Toch werd in den bloeitijd van het Liberalisme hier in de kolonie veel geschetterd met de woorden: *ontwikkeling* en *beschaving*, maar toch werd door die schetteraars zelf nooit een hand uitgestoken en nooit één enkele daad gesteld om beschaving en ontwikkeling te brengen onder de volksklasse.

Alles wat zich liberaal en vrijzinnig noemde, legde er beslag op, met uitsluiting van anderen, tot het denkend deel der kolonie, tot den kring der intellectueelen te behooren.

Ter bevordering van ontwikkeling en beschaving onder de volksklasse ging de Kol. Raad steeds voort de voorgestelde subsidies voor volksonderwijs te besnoeien en te beknibbelen. Tegen wil en dank werden somtijds die subsidies door de Hooge Regeering opgelegd.

Nu hebben wij de *Vrijheidsbond* in onze kolonie gekregen, waarin alles wat vroeger liberaal en vrijzinnig heette, is bijeengeharkt.

Bij monde van haar lijf-orgaan belooft deze *Vrijheidsbond* in haar eerste nummer „volksopvoeding en volks„ontwikkeling, zoowel geestelijke als „lichamelijke, te steunen".

Doch nu de eerste de beste gelegenheid zich aanbiedt, die mooie beloften in te lossen en in daden om te zetten, laat men die gelegenheid ontglippen.

„De ware vrijheid," zoo luiden de wijze bespiegelingen in dat orgaan (No. 2) over het wezen van den *Vrijheidsbond*, „de ware vrijheid bestaat „in het eerbiedigen van de vrijheid „ook van anderen. En nooit kan de „vrijheid van den eenen tegen die van „den anderen zijn, anders zou het uit„sluitend de vrijheid beteekenen van „een deel der bevolking of van één „groep etc."

Wat ziet men in werkelijkheid gebeuren? Een deel der bevolking, (doch dit deel behoort helaas tot de arme gekleurde, tot de katholieke bevolking) vraagt ook een bescheiden deel van die vrijheid voor zich, het recht, dat iedere burger in onze kolonie geniet, op ontwikkeling door middel van gratis onderwijs. Doch die weg wordt hen eenvoudig afgesneden, omdat die school op Jan Doret, waar 300 kinderen hunkeren naar onderwijs, *„niet absoluut noodig is."* Doch diezelfde vrijheid om zich te laven aan de bron van ontwikkeling en beschaving wordt een luttel getal leerlingen, toevallig kinderen van leden van den *Vrijheidsbond*, met volle maten toegemeten, reeds in de prilste jeugd door de oprichting van een Fröbelschool.

Nog een andere tegenstelling.

„Bij enkelen (leden v. d. Raad) be„staat twijfel," zoo zegt het *Voorloopig Verslag*, „of het te vroeg opnemen „van kinderen op de scholen in de „buitendistricten wel eenig nut heeft. „Men gelooft, dat de jonge kinderen „zich niet voldoende gemakkelijk kun„nen verplaatsen, om geregeld de scho„len te bezoeken. Men verwacht, dat „een even goed resultaat zal worden „verkregen, wanneer men de leerjaren „beperkt van 8 tot 14 jaren."

Het is een feit, dat de kinderen in de buitendistricten niet tot de school

worden toegelaten, wanneer zij niet hun 7e levensjaar zijn ingetreden. Bewaarschool-onderwijs bestaat er niet in de buitendistricten, omdat er eenvoudig geen plaats op die scholen voor zooveel kinderen is. Bovendien subsidieert ons Gouvt. het katholiek bewaarschool onderwijs ook niet.

Doch de paedagogen in den K. R. schijnen niet te weten, dat het leeren, op jongen leeftijd begonnen, veel makkelijker van de hand gaat (ook bij kinderen in de buitendistricten) dan op lateren leeftijd. Waarom zou dat onderwijs op den leeftijd van 6 of 7 jaar voor die kinderen in de buitendistricten niet even nuttig en doeltreffend zijn als voor kinderen van de Wilhelminaschool?

Het motief schijnt op puur medelijden te berusten. „De te jonge kinderen, (zoo gelooven die leden van den K. R.) kunnen zich niet voldoende gemakkelijk verplaatsen om geregeld de scholen te bezoeken." Hier schijnt bedoeld te zijn, dat zij niet zoo'n grooten afstand kunnen afleggen.

Natuurlijk, als ze per auto naar school zouden gebracht worden, zou die verplaatsing veel gemakkelijker gaan, maar dat is nog reden om ze maar thuis te laten. Men moet ze zien, met hoeveel plezier ze dagelijks tweemaal dien langen weg, meestal op hun bloote voetjes, aftippelen. Juist als de kinderen wat grooter worden begint eerst het schoolverzuim, omdat dan de ouders meer profijt van de kinderen hebben door ze mee naar de stad te nemen, of op het huishouden te laten passen bij hun afwezigheid.

Daar zijn nog veel meer opmerkingen te maken over deze modernseerende (?!) idées van de *„meeste leden"* van den Raad. O. a. het rechtvaardigheids-idée en het wezen van de Gelijkstelling blijken ze nog steeds maar niet gesnapt te hebben.

Maar het artikel wordt te lang.

Wat ons vooral opvalt in dit antwoord van den Raad op art. 66, is het totaal gemis aan ware belangstelling voor het volksonderwijs, voor de ontwikkeling der volksklasse. Anders zou men onmogelijk een methode kunnen voorstellen, die wis en zeker er toe moet leiden, dat het toekomstig geslacht tot analphabeten zal opgroeien.

Er wordt met twee maten gemeten. Het rechtvaardigheidsgevoel ontbreekt ten eenemale.

Voorloopig Verslag

van den Kol. Raad op de Begrooting voor 1924.

Voorloopig Verslag.

(slot.)

Ad art. 69. Men juichte dezen maatregel zeer toe, maar gaf in overweging om bij het verleenen van de tegemoetkoming een contract te maken waarbij belanghebbenden zich verbinben de kolonie gedurende een zeker aantal jaren te dienen. Dit ter voorkoming van hetgeen reeds meermalen geschied is n.l. dat de belanghebbenden zich, na op gouvernementskosten een bepaalde opleiding te hebben ontvangen, binnen zeer korten tijd aan den dienst ontrekken.

Ad art. 74a. Algemeen is men zeer voor het geven van vlechtonderwijs, maar de kosten der toelagen ad f 10.800 vindt men te hoog.

Ad art. 81. Gevraagd werd of de bemoeiingen van den landbouwkundigen dienst op de Bovenwindsche eilanden aan de verwachtingen beantwoorden.

Ad art. 84. Enkele leden, waren vooral met het oog op de tijdsomstandigheden voor afvoer van dezen post; andere daarentegen meenden, dat deze uitgaven zeer nuttig be steed zijn en waren voor haar behoud.

Ad art. 87a. De opzichter Seykens diende bij den Raad een request in, waarvan hierbij een afschrift wordt overgelegd. Waar, naar het voorkomt het verzoek niet van billijkheid ontbloot is, zou er bij den Raad geen bezwaar zijn, indien het salaris van dezen opzichter verhoogd werd.

Ad art. 103. Met verwijzing naar hetgeen omtrent den Openbaren Gezondheidsdienst bij de Algemeene beschouwingen is opgemerkt, wilde men speciaal op dit artikel wijzen en op art. 104, welke beide het laboratorium en het kantoor van den Openbaren Gezondheidsdienst betreffen en vroeg of de kosten van deze inrichtingen wel opwegen tegen de resultaten.

Ad art. 106. Het werd betreurd, dat niettegenstaande er een flink bedrag voor den reinigingsdienst besteed wordt, de straten toch soms nog aan zindelijkheid te wenschen overlaten.

Naar aanleiding van het bovenstaande werd medegedeeld, dat vernomen is, dat nu de reinigingsdienst geheel onder den Openbaren Gezondheidsdienst gebracht is, de politie niet medewerkt tegen de verontreiniging der straten.

Ad art. 109. Vrij algemeen, koesterde men geen goede verwachtingen van de instelling van een stadsapotheek en wilde het Bestuur dan ook in overweging geven daarvan af te zien.

Ad art. 122a. Men stelde zich de vraag of het geld uitgegeven en aangevraagd voor de herstelling van het tegenwoordige tolkantoor wel goed besteed zal zijn. Verscheidene leden vreesden, dat het kantoor toch niet aan te stellen eischen zal voldoen, terwijl, naar enkele leden meenden, het zich laat aanzien, dat zeer waarschijnlijk de geprojecteerde herstelling, die thans geschiedt, meer zal kosten dan aangevraagd.

Naar de meening der leden hier aan 't woord, is het niet de minder goede inrichting van het tolkantoor, waar de schoen hoofdzakelijk wringt, maar het is het gebrek aan een ruime opslagplaats, waar de goederen zonder overlast voor de bevrachters bewaard kunnen worden, dat hier gevoeld wordt.

Enkele leden stelden de vraag of het vroegere Grand Hotel, dat tegenwoordig gouvernements-eigendom is, niet ingericht kon worden tot tolkantoor, met boven de bureaux en beneden opslagplaats.

Andere leden deelden mede, dat reeds vroeger dat plan bestaan heeft, doch dat naar het schijnt dit op te veel bezwaren stuitte.

Het is opgevallen, dat bij het douanekantoor een deur is aangebracht, die naar buiten — op straat — openslaat.

Bestond vroeger een loffelijk streven om het naar buiten doen opengaan van deuren bij nieuwbouw tegen te gaan, tegenwoordig schijnt men dat meer door de vingers te zien en wijkt zelfs het Gouvernement daarvan af.

Ad art. 122b. Men was huiverig om dezen post zonder meer te voteeren. Hoe vaak immers worden gelden op de begrooting aangevraagd, die later blijken niet toereikend te zijn en het zou niet de eerste keer zijn, dat een dergelijke post verre overschreden wordt.

Men zou gaarne willen vernemen wat het plan is van deze herstelling en bijbouw.

Er heeft eenigen tijd geleden een plan bestaan om het gebouw, nu o.a. door de W. I. S. A. T. C. O. gehuurd in te richten als postkantoor. Indien dat plan nog bestaat, doch alleen uitgesteld is, dat verklaarde men zich algemeen tegen dezen post en hoopte, dat het mogelijk zal zijn het met de bestaande ruimte te stellen tot tijd en wijle het mogelijk zal zijn het postkantoor te verplaatsen.

Ad art. 122 c en d. Inderdaad hebben de wegen dringend herstel noodig en men hoopt, dat het zal lukken de buitenwegen zoodanig te verharden, en dat men zoodanig materiaal zal gebruiken, dat het onderhoud later niet veel zal kosten.

De leden aan het woord merkten op, dat slechts zelden het gruis, dat op de wegen wordt gegooid om ze te herstellen, bestand is tegen de auto's en trucks.

Men zie goed uit naar het soort materiaal, dat gebruikt wordt, want de wegen dienen in de eerste plaats verhard te worden en dit kan het best geschieden in den kleinen regentijd.

Inderdaad heeft de weg Krakeel-St. Kruis dringend herstel noodig en hoopt men, dat daarmede spoedig zal worden aangevangen.

Ad art. 123b. Het plan om een kustlicht in een der masten van den post voor draadlooze telegrafie aan te brengen werd zeer toegejuicht.

Enkele leden stelden de vraag of er niet een internationaal gebruik bestaat, dat kustlichten draai- of flikkerlichten moeten zijn. Indien dit zoo is, is het soms ook de bedoeling het licht hier bedoeld zoodanig in te richten?

Ad art. 123d. Naar aanleiding van het bij dezen post in de memorie van toelichting medegedeelde werd opgemerkt, dat nog steeds bezuiniging geboden is en dat men dus voorstelt den bouw van dit lijkenhuis uit te stellen.

Ad art. 123e. Men was er over verwonderd, dat men een openbare privaat wil bouwen op het Rif, dat het volk met betrekkelijk weinig bezwaar reeds gewoon is als zoodanig te gebruiken.

Het zou aanbeveling verdienen instede van het Rif een plaats meer in het centrum der stad te kiezen.

Kunnen deze privaten niet voor minder gebouwd worden? f 2000 voor ieder kwam voor zeer kostbaar te zijn.

Men sprak de hoop uit, dat de nieuwe privaten beter zullen voldoen dan de urinoirs achter de politiepost aan den Waterkant, Otrabanda en bij het Waaigat. Deze verspreiden een verpestende lucht en zijn onoogelijk. Men drong aan op verbetering in deze.

Enkele leden merkten op, dat de gouvernementswerf op Scharloo gewoonweg als privaat gebruikt wordt en hoopten, dat hierin door den Openbaren Gezondheidsdienst en politie verbetering zal worden gebracht.

Men vernam, dat de kostbare rioleering van de W.C.'s van de gouver- [illegible] en het stadhuis niet voldoet; dat deze W.C.'s soms zoo goed als onbruikbaar zijn door gebrek aan toevoer van water door windstilte of anderszins.

Men zou eenige inlichtingen hieromtrent zeer op prijs stellen.

Ad art. 123h. Bij de in memorie van toelichting bij dezen post genoemde straten zou men nog de volgende willen toevoegen: De Van Lennepstraat, de Quintastraat en de Arubastraat.

Ad art. 123j. Het was der Afdeelingen nog niet geheel duidelijk, hoe men deze verbetering denkt uit te voeren en men zou het zeer op prijs stellen een uitgewerkt plan ter inzage te mogen ontvangen.

Wanneer men aan den ingang van het Waaigat een plankier gaat bouwen, wordt de toch reeds smalle ingang daarvan niet bezwaarlijk smaller?

Ad art. 123k. Het kwam voor, dat deze bakens erg kostbaar zijn.

In verband met hetgeen in de gewisselde stukken betreffende den loodsdienst en de loodsgelden omtrent ligplaats in het Schottegat is gezegd, werd verzocht inlichtingen te mogen ontvangen omtrent de onze haven aandoende schepen, die wel het meest in aanmerking zouden kunnen komen om in het Schottegat een ligplaats te kiezen en omtrent de voorwaarden, waaraan het liggen in het Schottegat onderworpen zal zijn.

Ad art. 123l. Deze post werd zeer toegejuicht en men was van meening, dat deze verbetering reeds lang had moeten geschieden.

Men wenschte het Bestuur er echter opmerkzaam op te maken, dat men dit licht voldoende hoog dient te plaatsen in verband met de zeer hoog opstuivende golven ter plaatse, die de glazen der lamp met salpeter bestuiven en het licht vrijwel onzichtbaar maken.

Ad art. 124 a en b. Het werd betreurd, dat zooveel gelden ten koste gelegd werden aan toestellen, die niet werden gebruikt. Is het dan niet meer noodig te baggeren?

Ook het baggeren met den beugel werd in lang niet waargenomen.

Ad art. 127. Men sprak de hoop uit, dat het later zal blijken, dat deze gelden goed besteed zijn. Zijn er reeds resultaten waar te nemen, die eenige garantie daaromtrent kunnen geven? Men is steeds huiverig gelden te voteeren voor doeleinden waarvan de resultaten onzeker zijn.

Wellicht ten overvloede wenschte men hier op te merken, dat bij het wateronderzoek niet met het waterniveau van de laatste twee jaren te rekenen is, aangezien dat ongewoon hoog zal zijn.

Ad art. 128. Men wenschte hier te kennen te geven, dat men dezen post alleen zal voteeren onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat hij als van tijdelijken aard wordt beschouwd.

Ad art. 131. Gaarne zou men dezen post eenigszins willen verhoogen, indien daardoor een betere verlichting der straten bereikt kan worden, want deze laat op vele plaatsen wel te wenschen over.

Ad art. 136 b en c. Het is opgevallen, dat de motorbooten veel kosten. Men heeft opgemerkt, dat het wachthuisje Motet van de havenpolitie eenig tijd gesloten is en dat er geen havenpolitie meer schijnt te bestaan.

Indien dit zoo is, waarvoor dan de havenpolitieboot?

De ambtenaren van de douane ziet men nog steeds in hun roeibootje heen en weer varen en bij art. 41 *a* worden gelden uitgetrokken voor roeiers bij de belastingen.

De havendokter geniet volgens art. 87*e* vergoeding voor een vervoermiddel te water.

En dan nog de 2 loodsmotorbooten. Zou hier niet een meer economische regeling te treffen zijn?

Een Sociale Wereldcursus

Kranten-berichten en *Reuter, Wolff* of *Havas*- telegrammen zijn als vogels in de lucht; zij worden even opgemerkt, maar in 't volgend oogenblik zijn ze uit het gezicht en geheugen verdwenen, als vogels voorbij gevlogen.

En toch kunnen zij zoo leerzaam zijn, Men heeft wel eens beweerd, dat telegraafagentshappen als 't ware elken dag een socialen cursus over de wereld seinen.

Ziehier b.v eens eenigen van die berichten en telegrammen ook in den telegramstijl.

Wij doen maar een greep en grijpen niet te ver in 't verleden:

— De sociaal-democratische partijen in Duitschland weigeren regeeringsverantwoordelijkheid.

— [illegible] katholiek, vormt een ministerie.

— DR. BRAUN, een katholiek priester, wordt de in deze tijd en vooral in Duitschland zoo belangrijke portefeuille van Arbeid toevertrouwd.

— Het kabinet Wirth valt, omdat de sociaal democraten geen verderen steun willen bieden.

— De opvolger van WIRTH is CUNO, katholiek en lid van de Derde Orde van den H. Dominicus.

— In Oostenrijk wordt, na allerlei vruchtelooze pogingen door socialistische voorgangers, het land gered door Mgr. SEIPEL, wiens staatsmans-eigenschappen worden geroemd door de liberale pers en door ZIMMERMAN, burgemeester van Rotterdam, door den Volkenbond aangewezen Commissaris van Oostenrijk.

— Van de socialistische regeeringsmannen na de revoluties in Duitschland, Oostenrijk en Hongarije is niemand meer op zijn post.

— In Rusland is een proces aanhangig tegen regeeringspersonen, verdacht aan een millioenendiefstal.

— De socialistische vakorganisaties hielden een congres voor den wereldvrede en besloten elken nieuwen oorlog te verhinderen door algemeene werkstaking. Eenige weken later dreigt ernstig oorlog in het Oosten en wordt het Roergebied door het Fransche en Belgische leger bezet.

— De leiders van de vakorganisaties erkennen hunne onmacht en houden protestvergaderingen over de geheele wereld.

— De Paus van Rome stuurt honderden millioenen marken tot steun van de slachtoffers, nadat reeds even groote of grootere bedragen zijn gezonden naar andere noodlijdende landen en voor behoeftige en tuberculose studenten van alle confessies in Duitschland.

Een Belgische dominee toont aan, dat de Paus geenszins rijk is en dus al die gelden moeten worden samengebracht door een voorbeeldige organisatie. Het is gemakkelijker, zegt hij, regimenten, batterijen en tanks in een ongewapend land uit den grond te stampen dan een dergelijk liefdewerk te organiseeren en van de noodige middelen te voorzien.

— Het vredeswerk der Pausen, zoo dikwijls met goed gevolg ondernomen, vult een zwaar boekdeel, dat onlangs verschenen is."

Berichten zonder commentaar. Zij zijn van den laatsten tijd. Het zijn daden, geen woorden.

INGEZONDEN.

Aruba, 5 April 1923.

Geachte Heer Redakteur.

Indertijd is een rekest aan het Kol. Bestuur verzonden, waarbij een ondersteuningsfonds gevraagd werd om de aloë hier vast te houden en niet te verschepen, ten einde de prijzen in Amerika op te drijven, daar bij den toenmaligen stand der prijzen de Aloëcultuur niet meer loonend was. Ook in dit blad is ditzelfde betoogd.

Het blijkt nu, dat deze zienswijze geen illusie is geweest, maar door de uitkomst bevestigd.

Destijds was de prijs van aloë in Amerika 5 cts. Wij stelden toen vóór, de aloë bij 't gouvernement tegen vergoeding van 5 cts per pond te beleggen, zonder dat daardoor voor de kolonie kas eenig gevaar voor geldelijk verlies zou te vreezen zijn.

Heden kwam uit Amerika telegrafische aanbieding tegen 7 amerik. cts.

Tot bereiking van deze prijsverhooging heeft grootendeels de firma Laclé alhier bijgedragen, die een groote partij aloë in deposito vasthield, en die gelukkig financieel in staat was deze aloë zoo lang vast te houden en niet te verschepen.

Was dit niet geschied, dan zou de marktprijs op 5 cts. gehandhaafd zijn gebleven.

De voorraden aloë zijn in Amerika zoo goed als geheel opgeteerd, zoodat de opkoopers aldaar hun afwachtende houding hebben moeten prijsgeven, zonder er in geslaagd zijn de planters te hebben kunnen dwingen hun aloë tegen den schandelijken prijs van 5 cts. van de hand te doen.

Deze uitkomst was te verwachten, omdat Amerika sedert tal van jaren onze aloë noodig heeft en Aruba op het oogenblik er de eenige exporteur van is.

De tegenwoordige prijs van 7 cts. maakt de aloëcultuur loonend en zal ze weer doen opleven.

Ja sommigen hopen zelfs, dat het artikel in de toekomst weer zijn vroegeren prijs van 12 cts. zal bereiken, althans nabij komen.

In zijn openbare rede heeft de Heer Prakken, de administrateur van financien, in het begin van dit jaar gezegd:

„De prijs van de aloë bepaalt voor Aruba den stand van den economischen barometer." Inderdaad, zoo is het.

Toen het Gouvernement weigerde het voorstel der aloëplanters op Aruba aan te nemen, heeft de firma Laclé de aloë tegen denzelfden prijs van de Amerikaansche markt opgekocht, na aftrek van de verschepingskosten, met het doel die voorraad vast te houden, zoodat er voor de planters, die financieel verplicht waren hun voorraad van de hand te doen, geen motief meer bestond de markt in Amerika te bederven door hun aloë te verschepen.

Het is te hopen, dat deze firma in deze richting zal voortgaan en geleidelijk ook zijn opkopprijs, in evenredigheid van de prijzen op de markt van New-York, zal verhoogen.

Aan den anderen kant moeten nu ook de aloëplanters, die niet in staat zijn hun voorraden vast te houden, medewerken om de prijzen in Amerika te verbeteren, door hun aloë niet te verschepen, maar aan de firma firma Laclé te verkoopen, hetgeen in hun eigen toekomstig belang zal zijn.

Misschien is de *Curaçaosche Bank, „die streeft naar verhooging van de economische veerkracht der kolonie, en overtuigd is dat naar taak het welzijn der kolonie betreft,"* bereid onze aloë planters nog te helpen en op matigen interest hun een bedrag aan te bieden voor ditzelfde doel, waarvoor voldoende garantie zou kunnen verstrekt worden

Een opmerker van Aruba.

Noot van Redactie:

Wegens overvloed van copie moest dit ingezonden stuk blijven liggen.

Berichten uit de Kolonie.

Goede Reis.

Met het SS. *Crijnsen* vertrok via Colón Donderdagavond de Heer W. R. MENKMAN met verlof naar Holland.

Tijdens zijn afwezigheid wordt het hoofdagentschap van de K. W. I. M. waargenomen door den Heer A. A. BOOM.

— Met de *van Renselaer* vertrokken ook de Heer Elias M. Penso, lid van den Kol. Raad, naar Holland en de Heer C. G. de Haseth, oud-Directeur van de *Cur Bank.*

— Ook de beide Paters S. HAGEMANS en M. LAMERS vertrokken dien dag met een jaar verlof naar Holland.

Koloniale Kas.

OPBRENGST DER BELASTINGEN

in het 4e kwart. 1922	*in het 4e kwart 1921*
CURAÇAO	CURAÇAO
373.804	297.635
Andere inkomsten	*Andere inkomsten*
58.091	103.370
TOTAAL 4e kw. 1922 *geheele Kolonie* BELASTINGEN	TOTAAL 4e kw. 1921 *geheele Kolonie* BELASTINGEN
408.912	330.333
Andere inkomsten	*Andere inkomsten*
71.998	126.230
Totaal over het *geheele* jaar **1922** *Geheele Kolonie Belastingen*	**Totaal** over het *geheele* jaar **1921** *Geheele Kolonie Belastingen*
1.277.059	1.025.192
andere inkomsten	*andere inkomsten*
510.380	613.104
Te zamen	Te zamen
fl 1.787.439	fl 1.638.296

Suriname.

In de *Nieuwe Rott. Ct.* zet de heer Dr. VAN BLANKENSTEIN zijn artikelenreeks over Suriname nog steeds voort. Reeds zijn er meer dan 35 artikelen van zijn hand over Suriname verschenen, waarschijnlijk zullen er tot 45 van groeien.

Naar men zegt zullen zij ook afzonderlijk worden uitgegeven.

— Mr. ROELIN COUQUERQUE, de chef van de Afd. West-Indische zaken door Dr. v. Bl. in deze artikelen heftig aangevallen, protesteert in een ingezonden art. in de *N. R. Ct.* terwijl Mr. VAN HASSELT, *oud-advocaat-generaal* bij het Hof van Justitie in Suriname de verdediging van Mr. R. C. op zich neemt.

Beiden krijgen van Dr. v. Bl. een passend antwoord, waarmede zij het hunnen doen.

—*De West* van Paramaribo verneemt uit een particulier schrijven dat Mr. ROLLIN COUQUERQUE zou aftreden als chef van Afd. West-Indië aan het Ministerie van Kolonien.

Nog een petroleumbron.

De vorige week Woensdag 11 April is weer een nieuwe petroleumbron aangeboord in Venezuela, die misschien van nog veel grooter belang is dan de vorige in den Staat Zulia langs het Meer van Maracaibo. Deze nieuwe bron is aangeboord in den Staat Falcon (waartoe ook Coro behoort) bij *Mene Chico*, in het district Chivacoa. Het is de eerste bron aangeboord door de *British Controlled Oilfields*.

De bron spoot tot 50 Meter hoog. Men schat haar dagelijksche productie op 12 tot 14.000 barrils. De petroleum is van een superieure kwaliteit en kon zonder geraffineerd te zijn zóó als stookolie gebruikt worden.

Hiermede is ook de Staat Falcon en de streek van Coro als petroleumgebied ontsloten. Met deze nieuwe ontdekking openen zich nieuwe nog niet in vollen omvang te overziene vooruitzichten. De Staat Falcon ligt juist tegenover Curaçao, is voor het transport van de olie en voor de scheepvaart veel beter bereikbaar dan Maracaibo. Wij voorzien al, dat Coro als aanloophaven voor de schepen voor het bunkeren van stookolie eerlang de concurrente zal worden van de haven van Curaçao.

Ontvangen

van de Heeren J. & H. DA COSTA GOMEZ eenige reclame boekjes van *The Star Car*, waarvan deze Heeren Agenten zijn.

Ongeluk.

Zaterdagmiddag was een jongen, werkzaam in het Restaurant van den Heer Emil Maduro, op het Rif bezig met het overladen van fleschjes sodawater, toen plotseling een der fleschjes [illegible] een knal stuk sprong en de [illegible] den jongen het rechter [illegible] heurden. Het oog, dat ontsteld [illegible] werd, is door Dr. Arends in het St. Elisabeth's-Gasthuis verwijderd.

De Marie Charlotte.

Iedere Curaçaoënaar weet, dat onze baggermachine in den volksmond *Marie Charlotte* heet.

Een raadselachtige naam!

Over de oorsprong van dien naam is, ook in ons blad, vroeger al heel wat gediscuseerd, zonder dat de kwestie tot oplossing kwam.

Een onzer lezers heeft nu het geheim ontdekt, en was zoo vriendelijk er ons deelgenoot van te maken.

Hij schrijft: „Het schijnt mij, dat men nooit gedacht heeft aan het woord: *Marie Salope*, dat de letterlijke vertaling is in het Fransch van ons Hollandsch woord, *baggermolen, baggerschuit.* Vindt U deze verklaring juist en van nut, dan kan U ze ook aan de geachte lezers van den *Amigoe* mededeelen."

Volgaarne maken wij van dit recht gebruik, omdat wij deze verklaring zeer plausibel vinden.

Alleen blijft nu nog de vraag ter beantwoording over: Hoe is men er hier toe gekomen aan die machine een Franschen naam te geven? Was de eerste baggermachine van Fransch fabrikaat? Of de eerste baas van den baggermolen een Franschman?

Na het jaar 1870 hebben hier eenige Franschen bij ons garnizoen dienst genomen. Zouden dezen misschien het kind dien naam gegeven hebben? Wanneer is hier de eerste baggermachine te werk gesteld?

Misschien weet een onzer lezers wel het antwoord op deze vragen te geven en de kwestie voor goed in zijn geheel op te lossen.

Aan den al te bescheiden inzender, die ons den weg gewezen heeft, intusschen onzen oprechten dank.

Vooruitgang.

In het afgeloopen jaar brachten *posterijen, draadlooze* en *loodsdienst* belangrijk meer op dan het jaar te voren

	1922	*1921*
Posterijen	67.478	47.552
Draadlooze	46.353	26,591
Loodsgelden	75.709	60.810

Draadlooze zonder Luchtinstallatie.

Bijna voordat de tegenwoordige draadlooze installatie algemeen is geworden, wordt er een nieuw vereenvoudigd systeem uitgevonden.

Reeds lang werden vele bezwaren geopperd tegen de „aanplanting" van draden en antennes, waardoor de radiogolven worden opgevangen.

Zij zijn leelijk, kosten geld voor oprichting en onderhoud, en hoewel zij onschadelijk zijn, wanneer zij alleen voor ontvangst van berichten worden gebruikt, hebben zij eenige onrust verwekt bij assurantiemaatschappijen en huiseigenaars.

Deze bezwaren schijnen nu opgeheven te kunnen worden.

In de „Times" wordt door den heer WILLIAM-DUBILIER. een Amerikaansch radio-ingenieur,—reeds bekend door de gunstige resultaten voor zijn memethode van het aanbrengen van draadlooze installatie op vliegmachines, een uitvinding beschreven, waardoor de draden der gewone electrische verlichting van een gebouw in de plaats van luchtdraden worden gebruikt.

Hij heeft een „fitter" uitgevonden, die, wanneer bevestigd in de fitting van iedere electrische lamp, de electrische stroom tegenhoudt, maar bewerkt, dat de hoogspanning radiogolven naar het ontvangtoestel overgaan. Het schijnt, dat dit nieuwe systeem reeds lang op groote schaal in Amerika in gebruik is

Een opzienbarende Uitvinding.

Een Hongaarsch ingenieur, JOSEPH DEZSOFFY, die nog geen 23 jaren telt, zou volgens een Reuter-bericht aan de Engelsche bladen, een toestel hebben uitgevonden om zonder de minste kosten electrische energie, uit de lucht te halen.

Het hoofdbestanddeel van zijn toestel is een soortgelijke mast als voor draadlooze telegrafie wordt gebruikt.

De electrische energie, welke daarmede uit de lucht wordt gewonnen, varieert naar de hoogte van den mast.

De uitvinder beweert 40.000 volt met een mast van 300 Meter hoogte te kunnen verkrijgen.

Hoewel de uitvinding nog in het beginstadium verkeert en verdere ontwikkeling behoeft, heeft de uitvinder reeds verschillende huizen voorzien van zijn apparaat, waarmede electrische stroom voor de verlichting wordt geleverd.

Opmerkelijk is, dat de stroom des middags het sterkst is en het zwakst omtreeks middernacht.

De regeering heeft een laboratorium ter beschikking van den uitvinder gesteld.

Officieele berichten.

van de vorige week.

Aan den Agent van politie H. Besselink is 14 dagen verlof verleend tot herstel van gezondheid en aan den agent van politie A. N. Goeloe is 8 dagen verlofsverlenging verleend tot herstel van gezondheid.

De militair E. J. A. de Bresser is tijdelijk werkzaam gesteld bij de politie als agent 2e kl.

Aan den agent van politie 1e kl. W. M. Koenen is wegens 10 jaren onafgebroken dienst een jaar verlof naar Nederland verleend.

De heer Johannes Voges is tijdelijk benoemd tot hulp-motordrijver bij den post voor D. T. op St. Martin N. G.

De leerling Seiner W. J. W. de Weever is tijdelijk benoemd tot hulpseiner bij den Post voor D. T. op St. Martin N. G.

De heeren Mr. F. G. Schalkwijk en Mr. J. A. Schagen van Leeuwen zijn onderscheidenlijk tot president en president-plaatsvervanger van den krijgsraad in deze kolonie benoemd.

Aan den heer Mr. Ph. F. de Haseth, Voorzitter van het Hof van Justitie, is wegens 10 jaren onafgebroken dienst, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Aan den Apostolisch-Vicaris, Mgr. M. G. Vuylsteke, en aan de R. K. Geestelijke Th. A Lamers en H. J. Hagemans is om gewichtige redenen, 3 maanden verlof verleend.

De heer R. S. de Lannoy is tot lid van den raad van Toezicht op de Koloniale Postspaarbank benoemd.

Aan den agent van politie 2e kl. M. A. Blanchevier is, tot herstel van gezondheid, 14 dagen verlof verleend.

van deze week.

Aan den 1e klerk ter Inspectie der belastingen C. G. van Werkhoven is, tot herstel van gezondheid, 14 dagen verlof verleend.

Aan den seiner 2e klasse bij den post voor D. T. alhier, J. Z. Hermans is, tot herstel van gezondheid, twee weken verlof verleend.

De heer Mr. C. S. Gorsira is, met ingang van den dag van vertrek van den heer Mr. Ph. F. de Haseth Evertsz, benoemd tot Voorzitter van het Hof van Justitie.

De hoofdcommies ter Inspectie der belastingen, P. L. Gorsira is benoemd tot Koloniaal Ontvanger, de 1e commies, wnd. hoofdcommies J. G. Statius Muller, definitief tot hoofdcommies ter Gouvts. Secretarie, de 1e commies M. Ph. van Romondt, onder dankbetuiging voor de goede waarneming, eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van koloniaal ontvanger en benoemd tot hoofdcommies ter Inspectie der belastingen; de 2de commies Jac. F. Hayen benoemd tot 2de commies; de 2de commies P. Th. S. Krafft benoemd tot 1e commies; de adjunct-commies, wnd. 2de commies, J. P. E. Gorsira definitief benoemd tot 2de commies; de adjunct-commies, P. H. van Leeuwen, benoemd tot 2de commies; en de 1e klerk, H. B. C. Schotborgh, tot adjunct-commies.

Aan den heer Mr. Ph. F. de Haseth Evertsz is eervol ontslag verleend als lid van de commissie van administratie over de strafgevangenis en het huis van bewaring en Mr. C. S. Gorsira is als zoodanig benoemd.

De R. K. Geestelijke J. C. Wahlen is tijdelijk ontheven van de waarneming van de functien van Directeur v/h krankzinnigen- en leprozengesticht en als zoodanig is benoemd de R. K. Geestelijke G. J. Dalhaus.

Aan den 2e beambte R. W. Muskus is een maand verlof verleend tot herstel van gezondheid.

De hulp-seiner F. H. Ruiz is overgeplaatst van Bonaire naar Curaçao en de hulp-seiner D. B. Oduber is overgeplaatst van Curaçao naar Bonaire en tijdl. belast met de functien van hoofd van den post voor D. T. aldaar.

Aan den opzichter bij den vuurtoren aan de N. W. punt op Bonaire, F. Nicolaas, is veertien dagen verlof verleend en is N. Adoptie tijdl. met diens functien belast.

De onderwijzer 3e kl. J. K. Z. Lampe is tijdl. belast met de werkzaamheden van hoofd der Julianaschool op Aruba.

De agent van politie 1e kl. J. M. C. Timp is bevorderd tot hoofdagent en de tijdl. agent 2e kl. S. S. Canister tot tijdl. agent 1e kl.

Aan den seinwachter op het fort Nassau A. Spencer is, tot herstel van gezondheid, 14 dagen verlof verleend en is W. Obediente met de betrekking van Spencer belast.

De Gouverneur heeft bepaald dat op den verjaardag van H. K. H. Prinses Juliana op Maandag den 30 dezer bij zonsopgang de vlaggen op de openbare gebouwen, de forten op dit eiland en op de gouvts. vaartuigen zullen worden geheschen, en met zonsondergang zullen worden nedergedaald.

Voor het Jubileum.

Door den Heer L. POSNER werd ons een keur collectie portretten van H. M. de Koningin getoond. De portretten zijn opnamen van den allerlaatsten tijd en verkrijgbaar in drie soort afmetingen. Zij zijn allen zeer mooi en een sieraad voor salon of huiskamer.

Bestellingen worden ingewacht bij den Heer L. POSNER, Kortijnweg 16, die uitsluitend het recht van verkoop heeft in onze Kolonie.

De Paarlvisschers.

Als aanvulling van ons vorig bericht over de paarlvisschers, die op de kust van Goagira hun bedrijf hebben uitgeoefend, kunnen we nog het volgende mededeelen.

Van een dezer visschers vernamen we dat zij gezamenlijk ongeveer 25 pond paarlen hebben opgevischt. Als men rekent, hoe gering en onbeduidend gewicht één enkele paarl heeft, moet het aantal wel enorm groot zijn. Uit de correspondentie uit Aruba in *La Union* vernemen wij nu, dat drie goueletten met ongeveer 400 dezer visschers ook op Aruba vertoefd hebben. Daar vertelden zij, dat de geheele vangst ongeveer een millioen dollars vertegenwoordigde. Doch van deze som is aan de Regeering van Colombia een recht van 25.000 dl. verschuldigd. Aan de visschers komt ter verdeeling hetzelfde bedrag toe. De rest blijft ten profijte van de Maatschappij, in wier dienst deze visschers zijn. Zooals wij reeds meegedeeld hebben, is nu het seizoen gesloten en wordt het in October weer geopend.

Admiraal Louis Brion.

Volgens *La Esperanza* heeft zich een jonge-dames-comité gevormd, met het doel om door verkoop van prentbriefkaarten, met de buste van den Admiraal Louis Brion, de noodige gelden bijeen te krijgen voor het voetstuk, waarop later de nieuwe buste van den Admiraal zal geplaatst worden.

Wij wenschen de jonge dames alle succès met hun mooi plan.

Voetbal.

Zondag 1.1. op Mundo Nobo.
Jong-Holland II — Progreso II. 2—0
Jong-Holland I — Asiento I. 4—0

Programma

1. L'Armée des Indes. Marsch G. J. van Dam
2. Ten maidens and no man. Ouverture F. von Suppè
3. La Housarde Valse Militaire L. Ganne
4. Contes de Hoffman. Fantaisie J. Offenbach
5. C. R. K. V. V. „Jong Holland" Marsch (1e uitv.) C. A. Boskaljon
6. Fantaisie Variée sur des Airs Styriens L. Cànivez
7. Felices dias Danza (1e uitv.) J. Campos
8. Eléonore Fox-Trot A. Chantrier

Zondagavond om 7,30 uur Brionplein.

BUITENLAND.

Pater „Onbevreesd."

Een typisch Amerikaansch geestelijke is onlangs gestorven n.l. REV. MC. GEAN, bijgenaamd: *Father Onbevreesd*. En dien naam had de edelmoedige priester niet gestolen, zooals uit het volgende zal blijken.

De stad New-York kreeg in de week van 12 Januari 1912 een ongewoon proefje van winterweer. Mannen en vrouwen zonder huisvesting, wier trots door de koude gebroken was, verlieten hunne gewone schuilplaatsen in de pier-keeten, vestibules der huurhuizen en houtpakhuizen om welgevallig de vrije nachtverblijven der groote stad te aanvaarden.

De koude kwam uit het Noord-Oosten. Ze werd vervoegd door een razende wind. Gedurende den morgen van den 12en Januari viel het kwik onder 6.

Een politie-agent scheen de eenige te zijn buiten de tram, die bezit genomen had van dat verlaten benedenstadsgedeelte der Broadway. Het koste hem moeite in zijn ulster met koperen knoopen de koude en den wind te bestrijden. Plotseling zag hij een gestalte voortsnellen uit wat toentertijd het Equitable Levensverzekeringgebouw was, naar het brandalarm hokje in de Cedarstraat. Dertig minuten later was dit gedeelte der Broadway vol brandspuiten, terwijl dikke rookwolken en vuur uit het gebouw sloegen. Ongeveer op denzelfden tijd verbrak de telephoon de morgenstilte in de pastorie der kerk van O. L. Vrouw van Lourdes. Eene stem van het hoofdkwartier der brandweer meldde dat Father VINCENT MC. GEAN, de kapelaan der brandweer, ontboden werd en wel aanstonds.

—„Father Mc. GEAN, het gebouw der Equitable-Levensverzekering staat in brand," sprak de stem. „De mannen zullen u noodig hebben, naar wij hooren. Uwe buggy gaat naar de pastorie. Goeden dag."

Minder dan een uur na deze boodschap vloog de buggy van het hoofd der brandweer, het paard bedekt met schuim, door Broadway met eene afdeeling brandspuiten, die op het geroep om meer hulp kwamen toegesneld. De kleine schare menschen, die daar bijeenstond, ging uiteen om hen door te laten naar de vuurhaard. Uit het wagentje stapte een breed geschouderd man. Hij was bijna zes voet lang. Zijn gelaat vertoonde sporen van den kouden rit, maar was rood en opgewekt, en gaf ieder den indruk van jongensachtigheid. Verscheidene brandweermannen gingen naar hem toe en fluisterden met zekere plechtigheid tot dezen man, die boven hen allen uitstak. Van onder zijn goudgebiesde pet golfde een massa gekruld zwaart haar. Hij luisterde geduldig. Het onderscheidingsteeken wat hij droeg, was een gouden kruis.

Twee zaken zullen van dien morgen altijd in herinnering blijven. De eerste, dat John Kenlon juist hoofdman der brandweer geworden was. Hier was hij met een leelijke brand op zijne handen. De tweede had betrekking op kapelaan MC. GEAN. Hij was betrekkelijk nieuw voor de brandweermannen, de politie en de verslaggevers. Zij die hem van te voren gekend hadden, wisten, dat hij leeuwenmoed bezat. Een groot aantal brandweermannen was reeds bezweken onder de koude en den rook. Zij werden neergelegd in de vestibules van gebouwen in de nabijheid. Verscheidene hunner kenden kapelaan Mc. Gean, die hunne bevroren handen en gelaat teeder wreef, terwijl zij wachtten op de opwekkingsmiddelen der dokters en op warme koffie.

Ambulance-heelkundigen en stadsdoktoren bewogen zich te midden van hen, evenals de gestalte van kapelaan MC. GEAN, gekleed in zware overjas — thans op de knieën liggend met het gelaat dicht bij eenen brandweerman, wiens toestand hachelijk scheen. Zijne pogingen wonnen den lof van die in zijne nabijheid waren. Hij lichtte o.a. een man, in diens rubber brandweerjas, welke met een korst ijs bedekt was, op en droeg hem als eene moeder haar kind, naar een wachtende ambulance.

Omstreeks zeven uur in den morgen geraakte de brand van het gebouw buiten controle. Al de bovenverdiepingen waren hevig aan het branden. Kapelaan MC. GEAN stond met verscheidene verslaggevers van kranten aan de overzij van Broadway tegenover het brandende gebouw met groote oplettendheid de bewegingen der brandweer gade te slaan. Het geheele kolossale gebouw was met een laag ijs bedekt.

Schuim en water, dat tegen het soliede metselwerk aansloeg, bevroor haast onmiddelijk. Op de hoogte van het trottoir bevonden zich de met zware stalen staven voorziene vensters der *Mercantile Safe Deposit Compagnie*. De massa's water van de benedenvioer liepen in kleine stroompjes omlaag en namen allerlei fantastische vormen aan, wanneer de koude ze bevriesterde.

Rondom deze van staven voorziene vensters vormden zich zware lijsten van ijs. Door de donkere openingen zag men nu en dan rook en vlammen. In den aanvang van den brand was William Giblin, de president der *Deposit Compagnie* uit zijne woning ontboden. Hij begaf zich in de gewelfde ruimte. Twee brandwachten vergezelden hem. Het waren William Caprin en William Sheridan. Niemand wist dat zij zich in het gebouw bevonden. Giblin dacht, dat hij eenige der belangrijke waarborgen en de millioenen in waarde daar bewaard zou kunnen redden.

Hoofdman Kenlon had de order gegeven, dat niemand het trottoir langs het gebouw zou naderen. Stukken van vensterkozijnen, kroonlijsten en steenen versierselen vielen onophoudelijk met groot geweld neder. Ongeveer dien tijd zag Kapelaan Mc. Gean een witte zakdoek wuiven door een der kleine openingen waar de vensters met staven waren voorzien. Ze werd langzaam op en neer bewogen. Zonder het gevaar te achten, snelde de priester over de met ijs bedekte straat. De brokken en stukken hout vielen van alle zijden op hem neder. Hij vond Giblin aan het venster. Sheridan was bij hem. De andere brandwacht, Campion, was gevallen onder het vallende ijs en hout aan de achterzijde van het sousterrain. Hun was de uitgang afgesneden door het invallen van den bovenvloer en hun eenig middel van ontkomen was door de stalen staven der vensters.

„Father, wij zijn gevangen," zeide Giblin. „Er schijnt geen uitweg voor ons open. Ik ben katholiek en ook deze man (Sheridan). Hoor onze biecht voordat wij gedood worden.

Temidden van het gekraak van beton, van het geloei van water en het pompen der brandspuiten sprak Giblin zijn biecht. Daarna volgde Sheridan.

Intusschen kwamen brandweermannen toegesneld met kleine staalzagen. De priester zeide aan Giblin het eene einde daarvan vast te nemen en de brandweerman Donn zaagde met het andere eind. De staven waren 4 cM. dik. Plotseling brak de zaag. De brandweermannen liepen om eene andere te halen. Meer dan eenmaal trokken de lui der brandweer kapelaan Mc. Gean weg van de stalen staven, hem onderbrekend in het bidden der Litanie wegens het dreigend gevaar, dat van alle zijde opdoemde. Maar even gauw zij hem weg hadden van de gevangen mannen, was hij weer terug bij het venster.

„Onze Vader, die in den Hemel zijt, enz." klonk de zware stem des priesters. Van binnen werden de stemmen der beide mannen slechts nu en dan gehoord. Bij het knetteren der vlammen en het donderend geraas van gedeelten van het gebouw, die omlaag vielen, stierf het geluid weg. Nogmaals trad de hoofdman Kerlon naar den priester toe en smeekte hem tevergeefs om van het venster weg te gaan.

In zijne handen, welke de rozenkrans omklemden, was het bloed gestold door de stukken steen en ijs, die in het rond spatten. *Onze Vader, die in den Hemel zijt,* bad hij; daarna *„Wees gegroet Maria, vol van genade,"* enz. Een uur verliep. Nieuwe zagen rukten aan. Dan verliep weer een half uur en nog een half uur *„O God, onze toevlucht en onze kracht,"* kwam het uit den mond van den brandweer- kapelaan, wiens groote jas een massa wit ijs was. De brandweermannen werkten om beurten. De kapelaan werkte alleen. Een stroom water werd voortdurend uitgegoten in het hol van den gevangen Giblin en Sheridan.

Beide mannen gaven blijken van zeldzamen moed. Vlammen kwamen op hen aangeroid, maar zij aanschouwden voor zich hunner Belijder, besloten om elk lot onder de oogen te zien, dat hen beschoren was en het had er allen schijn van, dat hij met hen zou sterven aan het versperde venster.

Brandweermannen en beambten weenden bitter bij het gezicht van deze reuzengestalte, die daar zat nedergehurkt tegen de donkere opening om de 2 mannen te troosten, welke daarbinnen gevangen zaten. Zij begonnen te beseffen, dat de plicht eens priesters zelfs meer hoogeischend was dan dien zij geroepen waren te vervullen.

Twee uren nadat de witte zakdoek door de stalen staven had gewuifd, werden Giblin en Sheridan bevrijd. Hunne kleederen moesten hun van het lijf gesneden worden. Zij werden naar een hospitaal gebracht en herstelden spoedig. Kapelaan Mc. Gean bleef verscheidene uren op zijn post en won aanstonds de bewondering van het geheele brandweer-departement en van de zes millioen New-Yorkers, die dien dag van zijn dapperheid lazen in de bladen.

Kapelaan Mc. Gean, die later Monseigneur geworden is, stierf 30 Augustus j.l. Hij was pastoor van de St. Jacobsksrk, een der meest bekende katholieke kerken in de benedenstad van New-York. Hij diende in de brandweerafdeeling bijna tien jaren en ongetwijfeld hadden zijn veeleischende plichten als zoodanig een groot aandeel in zijn vroegen dood. Hij werd priester gewijd in 1905. Zijn loopbaan als kapelaan der brandweer was vol stoutmoedige heldendaden. In Februari 1912 bevrijdde hij persoonlijk een bejaarde vrouw uit een brandend huis in Amsterdam Avenue in New-York. Bij een andere gelegenheid, terwijl hij van een brand naar huis reed door eene Italiaansche buurt in New-York, bemerkte hij, dat een woedende menigte een chauffeur aanviel, die een jongen overreden en gedood had. Monseigneur Mc. Gean steeg uit zijn buggy en liep naar de zijde van den chauffeur. Hij smeekte de razende menigte den man te sparen. Stokken en steenen werden naar hem toegeslingerd, maar hij slaagde erin de aanvoerders op een afstand te houden van den chauffeur, die door de politie ontzet werd. Bij een andere gelegenheid bracht hij een hollend paard tot staan, dat zijn loop richtte naar een troep schoolkinderen. Dit bereikte hij door het hollend paard [illegible] zijn koetsier, Pat Mc. Guire, dien hij altijd den titel gaf van „den trouwen", het ros bij den teugel greep.

Hij hield van de werkzaamheden der brandweermannen, hij was een hunner meest loyale volgers en de talrijke kleine daden, die hij persoonlijk verrichte ten opzichte van hen, hunne gezinnen en hun leven zullen nimmer openbaar worden, want hij bezat een bijzondere geschiktheid om u niet alles te laten weten.

(Centrum.)

Lorenzo S. de Windt y Señora

se complacen en participar á sus amistades que con motivo de celebrar sus

BODAS DE PLATA

recibirán gustosamente felicitaciones el Sabado, 28 del corriente, á las 8 p. m. en su casa de habitación.

Conscientiesteeg No. 53.

Considérese esta participación como una invitación personal.

1—2 Curazao, Abril 1923.

Administratie van Financien.

Draadlooze Telegrafie.

Hierbij wordt bekendgemaakt, dat de taksen voor radiotelegrammen verzonden door het station **Sint Martin** zijn vastgesteld op de volgende bedragen:

WEST-INDIE:

Aruba, Bonaire en Curaçao	30 cent per woord		
Barbados	61 „ „ „		
Enseñada	50 „ „ „		
Gaudeloupe	60 „ „ „		
Martinique	75 „ „ „		
Portó-Rico	66 „ „ „	plus landlijn 75 ct pr. 10 wdn en 6 ct pw.	
Santo Domingo	66 „ „ „	„ „ 75 ct „ 10 „ „ 6 ct „	
St. Lucia en Tobago	61 „ „ „		
St. Thomas	66 „ „ „		
Trinidad	61 „ „ „		

	via Trinidad	via Barbados	via St. Lucia.
Antigua	1.43	1.33	1.18
Bermuda	1.55	—	—
Domiuica	1.33	1.20	1.08
Grenada	1.07	1.12	1.10
Kingston	1.70	1.70	1.70
St. Kitts	1.48	1.43	1.12
St. Vincent	1.12	1.07	1.02

Bahamas	via Porto-Rico	2.61	per woord plus landl. Pto-Rico
Cuba	via Ensenada	1.44	per woord
Cuba	via Porto-Rico	1.42	per woord plus landl. Pto-Rico
Haiti	„ „ „	2.73	„ „ „ „ „ „
Jamaica	via Enseñada	1.74	per woord
Kingston (Jamaica)	via Porto-Rico	1.92	per woord plus landl. Pto-Rico
Santo Domingo	via Ensenada	1.08	per woord
Santo Domingo	via Porta-Rico	1.26	per woord plus landl. Pto-Rico

ZUID-AMERIKA:

Colon, via New-York	1.59	
„ via Porto-Rico	1.60	plus landl. Pto-Rico
[illegible]	[illegible]	
Columbia, via Venezuela	0.80	
Demerara, via Trinidad	0.82	
Paramaribo, via Guadeloupe	1.50	
„ , via St. Thomas	2.85	
„ , via Trinidad	2.80	
Venezuela direct	0.60	

NOORD-AMERIKA:

New-York City en Brooklyn direct		1.20	
New-York City, via Pto-Rico		1.50	plus landl. Pto-Rico.
Alle plaatsen ten O. van de Mississippi		1.45	
„ „ „ W. „ „ „		1.60	
Yucon		2.19	
Canada	via Pto-Rico	f. 1.55	plus landl. Pto-Rico
Mexico, Vera Cruz, Pto-Mexico	„	„ 2.40	„ „ „ „
„ , andere kantoren	„	„ 2.50	„ „ „ „

EUROPA:

	via Trinidad	via Pto-Rico
België	f. 2.62	f. 2.61 plus landl.
Denemarken	„ 2.87	„ 2.91 „ „
Duitschland	„ 2.77	„ 2.73 „ „
Engeland	„ 2.47	„ 2.61 „ „
Frankrijk	„ 2.62	„ 2.61 „ „
Holland	„ 2.62	„ 2.61 „ „
Italië	„ 2.77	„ 2.80 „ „
Oostenrijk	„ 2.82	„ 2.97 „ „
Spanje	„ 2.97	„ 3.06 „ „
Zweden	„ 2.97	„ 3 — „ „
Zwitserland	„ 2.77	„ 2.76 „ „

EUROPA via **NEW-YORK**

	per RADIO	per KABEL
België	f. 1.68	f. 1.74
Denemarken	„ 1.74	„ 2.04
Duitschland	„ 1.74	„ 1.89
Engeland	„ 1.53	„ 1.74
Frankrijk	„ 1.59	„ 1.74
Holland	„ 1.74	„ 1.74
Italië	„ 1.77	„ 1.92
Oostenrijk	„ 1.89	„ 2.10
Spanje	„ 1.98	„ 2.19
Zweden	„ 1.77	„ 2.13
Zwitserland	„ 1.80	„ 1.89

De bovenvermelde taksen zijn aan veranderingen—zonder voorafgaande kennisgeving — onderhevig.

Willemstad, 5 April 1923.

De Administrateur van Financiën,

PRAKKEN.

1—3

Joseph A. Martijn y Señora

se complacen en participar á sus amigos y relacionados que con motivo de celebrar sus

BODAS DE PLATA

recibirán gustosamente, felicitaciones el VIERNES 27 del corriente, á las 8.30 P. M. en su casa de habitación

2—2 *Curazao: April 1923.* *Witteweg No 56.*